

Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

Eindrapportage

Hoofdstuk 3 Kenmerken van het personeelsbestand

sba Stichting
Bedrijfsfonds
Apotheken

Panteia

Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

Eindrapportage

Auteurs

Koen Maas, Loïs Verhulst

Opdrachtgever

Stichting Bedrijfsfonds Apotheken

Gepubliceerd

Zoetermeer, 20-1-2026

Projectnummer

11385

Status

Definitief

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

3	Kenmerken van het personeelsbestand	14
3.1	Persoonskenmerken	14
3.1.1	Leeftijd	14
3.1.2	Ouderen in de branche	15
3.1.3	Geslacht	16
3.1.4	Opleidingsniveau	16
3.2	Baankenmerken	17
3.2.1	Functie	17
3.2.2	Type dienstverband	18
3.2.3	Contracturen	21
3.3	Bedrijfskenmerken	22
3.3.1	Bedrijfsomvang	22
3.3.2	KNMP-district	23

[Klik hier voor het volledige rapport](#)

3 Kenmerken van het personeelsbestand

Dit hoofdstuk beschrijft de aantallen en kenmerken van de werkzame personen in de branche openbare apotheken. Hiervoor zijn de actieve polissen van het PMA gebruikt. Deze gaven inzicht in het aantal werknemers. Daarnaast zijn de door de werkgever opgegeven (ongewogen) proporties van hun personeelsbestand in de werkgeversenquête gebruikt om voor een aantal kenmerken de totale populatie evenredig te verdelen over de verschillende kenmerkgroepen. Op deze wijze sluiten de berekende aantallen zo nauw mogelijk aan bij de werkelijke samenstelling van het personeelsbestand binnen de sector. Door deze methode ontstaat een consistent en representatief beeld van de omvang en spreiding van de populatie naar de onderscheiden kenmerken, hetgeen de betrouwbaarheid van de analyses versterkt. Deze paragraaf beschrijft de resultaten van de hierboven genoemde analyses op de bronnen.

3.1 Persoonskenmerken

De branche openbare apotheken telde op de peildatum 31 December 2024 in totaal 22.115 werknemers, exclusief apothekers. Verder waren er minstens 3013 apothekers werkzaam.⁷ Hieronder volgens uitsplitsingen voor de werknemers naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

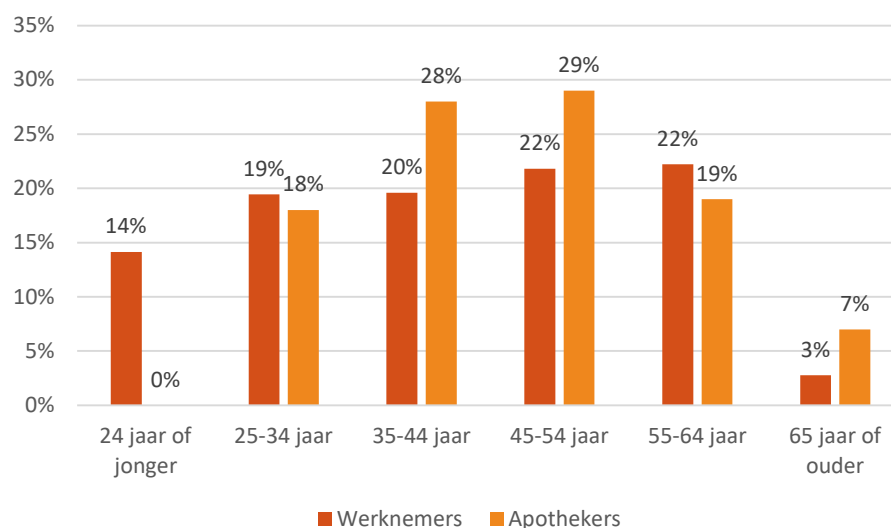
3.1.1 Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van werknemers (excl. apothekers) in de branche openbare apotheken ligt op 42,3 jaar. De grootste groepen vormen de groep 45-54-jarigen en 55-64-jarigen, die 22% van het personeelsbestand beslaan. Vergelijkbaar in omvang zijn de groepen van 25-34 en 35-44 jaar, zoals figuur 5 laat zien. Daarmee is het personeelsbestand (excl. apothekers) gelijkmatig verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen.

De gemiddelde leeftijd van de apothekers ligt hoger op 46,5 jaar. Dit komt omdat de apothekers gemiddeld ouder zijn als zij de arbeidsmarkt opkomen. Meer dan de helft (57%) van de apothekers is tussen de 35-54 jaar oud.

⁷ Vanuit het KNMP is slechts volledig zicht op apothekers die zich hebben laten registreren. Om werkzaam te zijn als apotheker is deze registratie echter niet verplicht. In een ondergeschikte rol is het ook mogelijk om als basisapotheker werkzaamheden te verrichten.

Figuur 5 Verdeling werkzame personen in de branche openbare apotheken, naar leeftijdsgroep per 31 december 2024

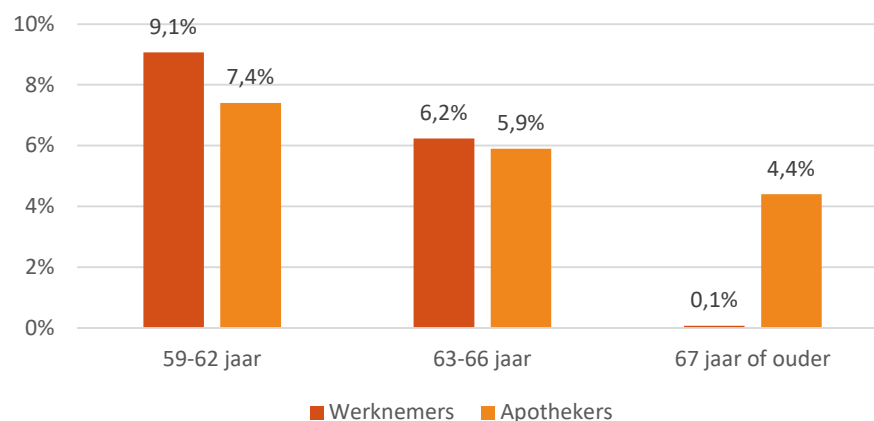
Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024), Dataset openbaar apothekers, KNMP (2025); bewerking door Panteia

3.1.2

Ouderen in de branche

Van de *werknemers* werkzaam in de branche openbare apotheken (exclusief apothekers) zijn er 3.400 ouder dan 58 jaar. Dat betreft 15% van het gehele personeelsbestand. Van alle werknemers heeft 9,1% (2.005) een leeftijd tussen 59 en 62 jaar, 6,2% (1.380) een leeftijd tussen 63 en 66 jaar, en het resterende deel (minder dan 0,1%, n=16) een leeftijd van 67 jaar of ouder.

Figuur 6 Verdeling werkzame personen in de branche openbare apotheken, naar oudere leeftijdsgroep per 31 december 2024 (in percentages van de totale werknemers/apothekers)

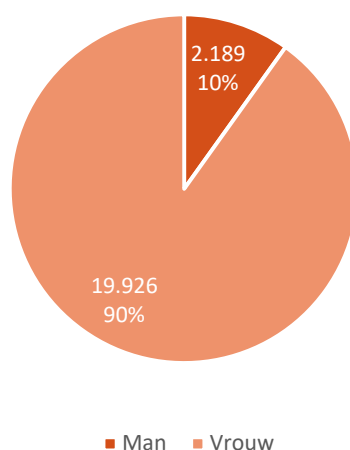
Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024), Dataset openbaar apothekers, KNMP (2025); bewerking door Panteia

3.1.3

Geslacht

Het merendeel van de werknemers in de branche openbare apotheken is vrouw. Hun aandeel op het totale personeelsbestand betreft 90%. De resterende 10% is man.

Figuur 7 Aantal werknemers (excl. apothekers) werkzaam in de branche openbare apotheken, naar geslacht per 31 december 2024

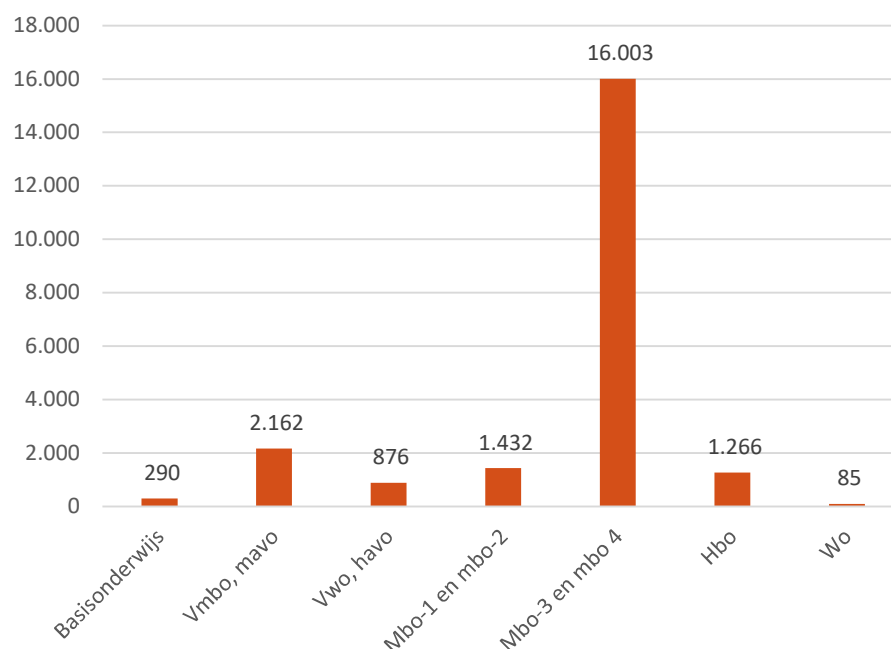
Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); bewerking door Panteia

3.1.4

Opleidingsniveau

Van de werknemers in de branche openbare apotheken is 63% opgeleid op mbo-3- of 4-niveau. Daarnaast is 18% hoger opgeleid en 19% lager opgeleid. Daarbij hebben hoger opgeleiden het vaakst een wo/universitair-diploma, en lager opgeleiden het vaakst een vmbo-diploma. Figuur 8 toont de verdeling naar opleidingsniveau.

Figuur 8 Aantal werknemers (excl. apothekers) werkzaam in de branche openbare apotheken, naar opleidingsniveau per 31 december 2024 (opgehoogd)

Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); Werkgeversenquête branche openbare apotheken, Panteia (2025); KNMP-leden per 1 januari 2025, KNMP (2025); bewerking door Panteia

Arbeidsmarktonderzoek Openbare Apotheken (2021)

In vergelijking met het onderzoek uit 2021 is het aandeel werknemers met een mbo-3 of mbo-4 opleidingsniveau gedaald, dit was in 2021 namelijk nog 75%. Het aandeel werknemers met een hbo opleidingsniveau is gestegen van 4% naar 6%.

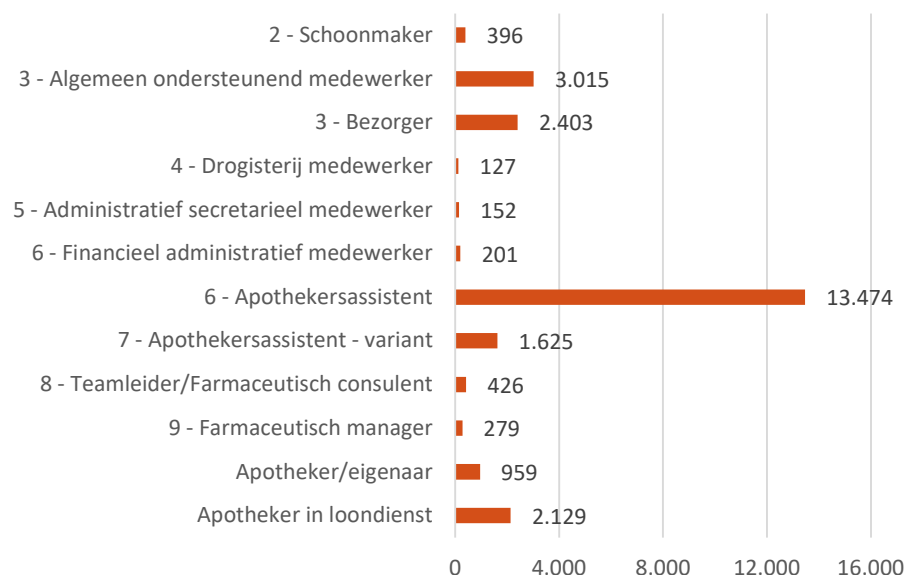
3.2 Baankenmerken

Hieronder komen de baankenmerken in de branche openbare apotheken aan de orde: de functies waarin men werkt, het type dienstverband en het aantal contracturen van medewerkers.

3.2.1 Functie

53% van de werknemers verricht een functie in schaal 6 als apothekersassistent. Deze schaal omvat echter niet alle apothekersassistenten. Een deel hiervan is namelijk ook werkzaam in schaal 7, die 6% van het personeelsbestand beslaat. In deze schaal vallen apothekersassistenten met een bepaalde specialisatie. Dit betekent dat 59% van de werknemers in de branche werkzaam is als apothekersassistent. Het restant bestaat voornamelijk uit ondersteunend personeel, zoals figuur 9 laat zien. 12% van de werknemers is werkzaam als apotheker.

Figuur 9 Aantal personen werkzaam in de branche Openbare apotheken, naar functie per 31 december 2024 (opgehoogd)

Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); Werkgeversenquête branche openbare apotheken, Panteia (2025); KNMP-leden per 1 januari 2025, KNMP (2025); bewerking door Panteia

Arbeidsmarktonderzoek Openbare Apotheken (2021)

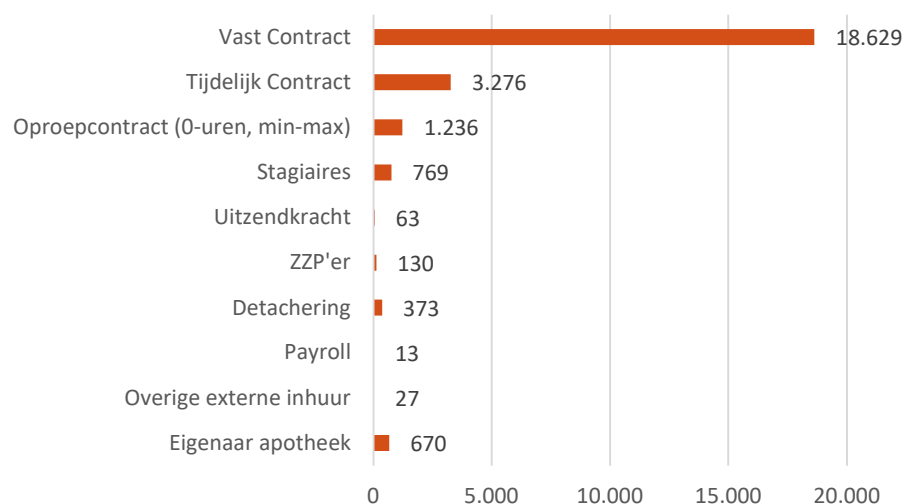
In het vorige arbeidsmarktonderzoek in de branche openbare apotheken (2021) werden over 2020 17.816 apothekersassistenten geteld. Hun aantal is daarmee van 2020 op 2024 met 2.717 (-15%) afgenomen tot in totaal 15.099 apothekersassistenten. Hier staat wel een toename van het aantal Algemeen ondersteunend medewerkers tegenover (2.554 in 2021 en nu 3.015; +18%)

3.2.2

Type dienstverband

In de branche openbare apotheken heeft bijna driekwart van de werknemers een vast contract. Van het resterende deel heeft de helft een tijdelijk contract en bijna een vijfde een oproepcontract. Het flexwerk beperkt zich tot gedetacheerden, die 6% van het personeelsbestand uitmaken. In 2021 bedroeg het aandeel gedetacheerden nog slechts 1% van het personeelsbestand. Uitzendkrachten, payrollers en zzp'ers worden nagenoeg niet ingezet; zie figuur 10.

Figuur 10 Aantal werknemers werkzaam in de branche openbare apotheken, naar aanstellings- en contractvorm per 31 december 2024 (opgehoogd)⁸

Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); Werkgeversenquête branche openbare apotheken, Panteia (2025); KNMP-leden per 1 januari 2025, KNMP (2025); bewerking door Panteia

Over de duur van het arbeidsverleden van een individu (bij een bepaalde apotheek) is geen data beschikbaar op sectorniveau. Het beeld is dat werknemers lang bij dezelfde werkgever/apotheek blijven werken. Dit beeld wordt wel bevestigd door de samenstelling van de uitstroom die voornamelijk bestaat uit werknemers jonger dan 35 jaar en ouderen die vaker blijven werken in de branche (zie het volgende hoofdstuk). Daarnaast is het aantal tijdelijke contracten niet veel lager dan de uitstroom.

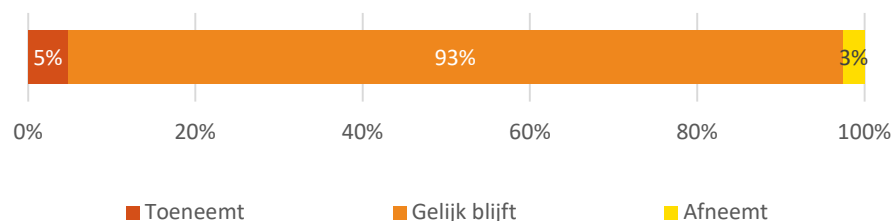
Aandeel zzp'ers toekomst

Zoals eerder benoemd is het aantal zzp'ers dat werkzaam is in de branche relatief laag. Werkgevers die hebben deelgenomen aan de werkgeversenquête is ook gevraagd wat zij in de toekomst verwachten voor het aandeel ZZP'ers in hun apotheek. Bijna alle werkgevers denken dat dit aandeel gelijk zal blijven (93%). De meeste werkgevers lichten dit antwoord toe door aan te geven dat dat zij geen gebruik maken van ZZP'ers, bijvoorbeeld omdat het niet mag vanuit de keten of omdat de regels omtrent ZZP'ers dit in de weg staan. Zo zou het volgens deze werkgevers volgens de wet DBA moeilijk zijn om als zelfstandige te werken in een apotheek omdat er al snel sprake kan zijn van schijnzelfstandigheid. Verder zegt een klein aandeel van de werkgevers geen ZZP'ers nodig te hebben, dat het te duur is en dat ze liever gebruik maken van een vast team ook in verband met onderlinge binding tussen personeel en met de patiënten.

⁸ Het totaal aantal apothekers moet worden gebruikt voor ophoging. Daar zitten namelijk apothekers in loondienst tussen die mogelijk een van de contractvormen hebben. Daardoor nemen we automatisch ook de eigenaren mee in de ophoging, omdat we hiervan niet het exacte aantal weten.

Werkgevers die verwachten dat het aandeel ZZP in hun apotheek in de toekomst zal stijgen (5%), geven als reden krapte op de werkvloer te ervaren en onvoldoende personeel te hebben om verzuim en verlof op te vangen. Tot slot benoemd een aantal van de werkgevers die een afname verwachten (3%) ook de striktere handhaving van de regelgeving omtrent ZZP'ers als reden.

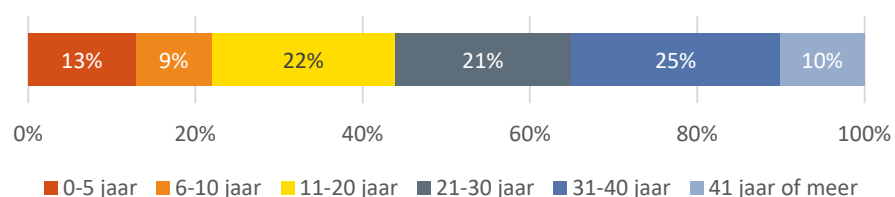
Figuur 11 Verwacht u in de toekomst dat het aandeel ZZP'ers in uw apotheek...

Bron: Panteia werkgeversenquête, 2025 (gewogen)

De werknemers die hebben deelgenomen aan de werknemersenquête is gevraagd hoeveel jaar zij in hun huidige functie werkzaam zijn. De antwoorden laten een brede spreiding zien. Meer dan de helft van de werknemers vervult hun huidige functie al langer dan twintig jaar. Ruim een derde heeft zelfs een functieduur van 31 jaar of meer. Daarnaast werkt 22% van de respondenten 11 tot 20 jaar in de huidige functie en 21% tussen de 21 en 30 jaar. Iets meer dan een vijfde van de werknemers is minder dan tien jaar in de huidige functie werkzaam; binnen deze groep heeft 13% een functieduur van minder dan vijf jaar en 9% van zes tot tien jaar.

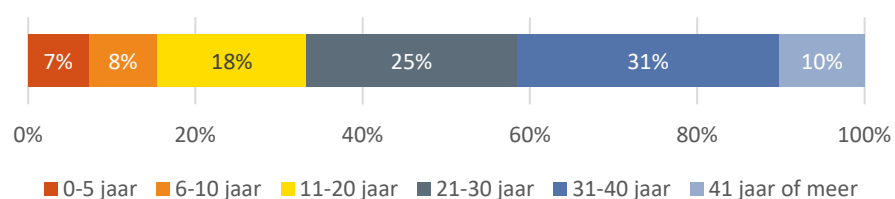
Figuur 12 Hoeveel jaar werkt u in uw huidige functie? (n=1.169)

Bron: Panteia, 2025 (ongewogen)

Overeenkomend werkt ook bijna een derde 31 jaar of langer in de apothekersbranche. Slechts 15% werkt korter dan 10 jaar in de branche.

Figuur 13 Hoeveel jaar werkt u in de apothekersbranche in totaal? (n=1.169)

Bron: Panteia, 2025 (ongewogen)

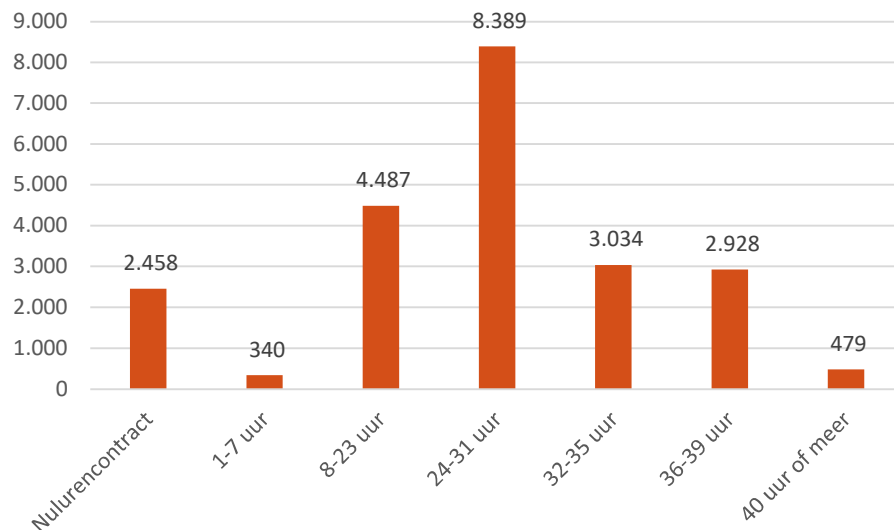
3.2.3

Contracturen

Werknemers zijn aangesteld voor gemiddeld 23,6 contracturen.⁹ De grootste groep heeft een aanstelling van 24 tot 32 uur, namelijk 38% van de werknemers. Van de werknemers heeft 29% een aanstelling van minstens 32 contracturen. Ongeveer de helft daarvan (15%) heeft een aanstelling van 36 uur. Van de gehele groep heeft 11% een nulurencontract. Zie figuur 14 voor de precieze aantallen werknemers.

Uit de werknemersenquête komt naar voren dat werknemers gemiddeld 26,6 uur werken als zij een vast aantal uur werken (97%). Werknemers met een nulurencontract werken gemiddeld 9,5 uur (1%). Nog eens 1% zegt ZZP'er te zijn en 1% wil niet vertellen hoeveel uur zij werken.

Figuur 14 Aantal werknemers werkzaam in de branche openbare apotheken (excl. apothekers), naar contracturen per 31 december 2024

Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); bewerking door Panteia

Gemiddeld genomen hebben 25-34-jarigen het hoogst aantal contracturen, namelijk 26,6 uur. Dit loopt vervolgens terug tot 25,8 uur onder 35-44-jarigen, 25,6 uur onder 45-54, 23,6 uur onder 55-64-jarigen, en 19,4 uur onder 65+'ers. Het aantal contracturen ligt het laagst onder werknemers van 24 jaar of jonger, op gemiddeld 14 uur. Dit is vanwege het feit dat deze groep relatief vaak (50%) een nulurencontract heeft.

In de groep werknemers ouder dan 58 jaar neemt het aantal contracturen met de leeftijd af. Dit aantal ligt het hoogst onder 59-62-jarigen, op gemiddeld 23,1 uur. Onder 63 tot en met 66-jarigen ligt dit op 20,8 uur, om af te lopen tot gemiddeld 18 uur onder 67+'ers.

⁹ Binnen de branche is afgesproken dat 1 fte gelijk staat aan 36 contracturen per week.

Arbeidsmarktonderzoek Openbare Apotheken (2021)

In het vorige arbeidsmarktonderzoek in de branche openbare apotheken (2021) lag het gemiddeld aantal contracturen voor 25-34 jarigen nog hoger op 28 uur. Het lijkt er daarmee op dat jongeren meer in deeltijd zijn gaan werken over de afgelopen jaren. Daarbij is niet te beoordelen of dit vrijwillig is of dat er ook minder fulltime posities worden aangeboden. Ouderen werken in vergelijking met 2021 langer door en werken gemiddeld ook meer uur in de week.

Vrouwen hebben gemiddeld een omvangrijkere aanstelling dan mannen. Zij werken voor gemiddeld 24,1 uur per week. Onder mannen ligt het aantal contracturen op gemiddeld 18,7 uur. Dit heeft ermee te maken dat vrouwen vaker werkzaam zijn in functies met grotere aanstelling, zoals apothekersassistent. Mannen zijn daarentegen relatief vaker te vinden in ondersteunende functies met een kleinere aanstelling (zoals bezorger).

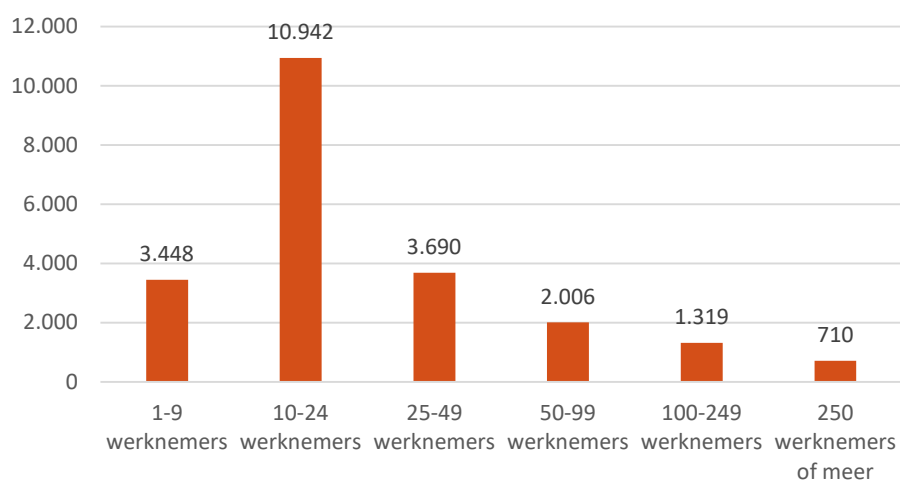
3.3 Bedrijfskenmerken

Ten slotte volgt hier informatie over de verdeling van de werknemers naar bedrijfsomvang en KNMP-regio.

3.3.1 Bedrijfsomvang

De helft van de werknemers in de branche is werkzaam in een bedrijf van 10 tot 25 werknemers. Van de resterende werknemers is 16% werkzaam in een bedrijf met minder dan 10 werknemers, en 35% in een bedrijf met 25 of meer werknemers. Zie figuur 15 voor een fijnmazigere onderverdeling naar grootteklasse.

Figuur 15 Aantal werknemers werkzaam in de branche openbare apotheken (excl. apothekers), naar bedrijfsomvang

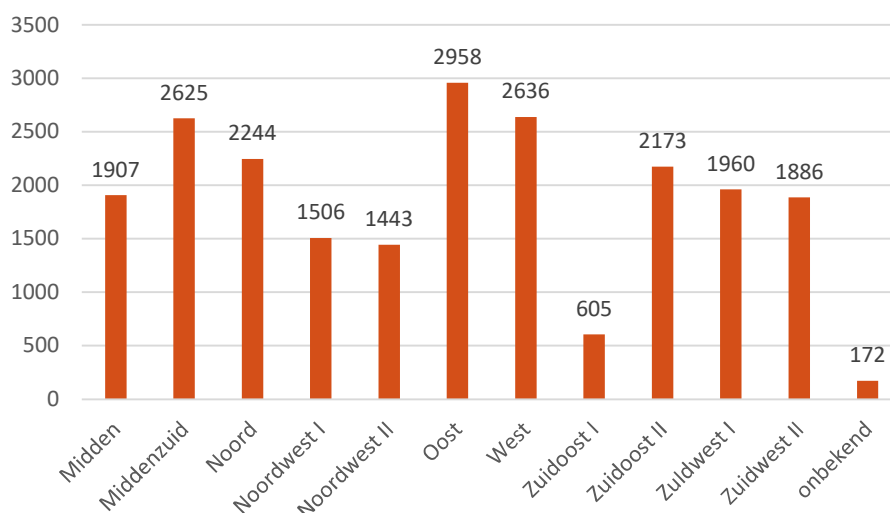
Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); bewerking door Panteia

3.3.2

KNMP-district

Figuur 16 toont een overzicht van het aantal werknemers per KNMP-district. Dit laat zien dat de meeste werknemers werkzaam zijn in districten **West**, **Oost** en **Middenzuid**. Gemiddeld zijn er respectievelijk 16,3, 14,2 en 16,1 werknemers in dienst bij apotheken in deze districten. Hoger ligt dit aantal in district **Zuidoost II**, dat weliswaar minder werknemers telt, maar waar apotheken gemiddeld het meeste aantal werknemers in dienst hebben, namelijk 22,6. District Noord heeft met gemiddeld 17,4 werknemers ook relatief veel werknemers per apotheek in dienst. Districten **Zuidwest I**, **Noordwest II** en **Midden** springen er daarentegen uit als de districten met het kleinste aantal werknemers per apotheken, respectievelijk gemiddeld 12,0, 12,2 en 12,3 werknemers.

Figuur 16 Aantal werknemers werkzaam in de branche openbare apotheken (excl. apothekers), naar KNMP-regio (opgehoogd¹⁰)

Bron: Bestand actieve polissen, PMA (2024); Branchelijst, SBA (2025); bewerking door Panteia

¹⁰ Via de branchelijst van de SBA is het aantal werknemers per KNMP-district bepaald, waarmee de verdeling over de districten is toegepast op het aantal werknemers zoals gevonden in de actieve polissen van het PMA.

Lees ook de overige hoofdstukken uit het Arbeidsmarktonderzoek openbare apotheken

[Klik hier voor het volledige arbeidsmarktonderzoek](#)

Inhoudsopgave

	Samenvatting	4
1	Inleiding	6
2	Arbeidsorganisaties in de branche	10
3	Kenmerken van het personeelsbestand	14
4	Arbeidsmarktstromen in de branche	24
5	Arbeidsomstandigheden	41
6	Leven lang ontwikkelen en skillsvraag	48
7	Conclusies	59
	Annexes	
Bijlage 1	Extra tabellen en figuren werkgeverenquête	63
Bijlage 2	Extra figuren en tabellen werknemersenquête	66